

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞA

GİRİŞ

İLK DERS

GİRİŞ

- Örgüt, birey yaşantısının önemli kısmının geçtiği yerdir.
- Bireyler yaşamları boyunca sayısız örgütte çeşitli statülere ve buna bağlı olarak rollere sahip olur.
- Tiyatronun çeşitli sahnelerinde alınan roller gibidir hayat..
- Okul, ev, işyeri, toplantı, hastane,
- Örgütsel yaşam bir buz dağıdır.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ:

- Örgüt içindeki ve çevresindeki bireylerin duygu,düşünce,davranış ve ne yaptıklarının bilimsel ve sistematik olarak incelenmesidir.
- Bireylerin ve grupların etkileşiminden ve hareketlerinden doğmuştur.
- Örgütsel davranış, insan ilişkilerinin kurallarını ve prensiplerini tanıtarak, çalıştığımız insan ve grupları anlamamıza yardımcı olmaktadır.
- Amacı, örgüt içindeki insan davranışlarını anlamak ve çalışanı daha etkin ve başarılı kılmaktır.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞA KATKILAR

- Platon (İş ilişkilerindeki eşitlik)
- Aristo (İkna edici iletişimin önemi)
- Machiavelli (Örgütsel politika ve güç)
- Adam Smith (İş bölümüne dayanan yeni örgüt yapısı)
- Max Weber (Akılcı bürokrasi ve bürokratik örgütler, karizmatik liderlik biçiminin önemi)
- Taylor (Bilimsel Yönetim Modeli)
- Elton Mayo (Hawthorne araştırmaları ile ortaya çıkan informel örgüt yapısı)

ÖRGÜTLER VE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ

Örgüt, bir grup insanın birbirleriyle bağımlı bir biçimde bir amaca hizmet etmeleri, bir başka deyişle birlikte bir takım amaçlara ulaşmaya çalışan varlıklardan oluşur.

Örgütsel davranış, insan davranışlarını içinde yaşadığı çalışma ortamında inceler, ayrıca bireyin örgütten ne şekilde etkilenerek davranış değişikliği gösterdiğini inceler.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞIN İNCELEDİĞİ KONULAR

- 1- İNSANLARIN DAVRANIŞLARI
- 2- YÖNETİM SÜRECİ
- 3- YÖNETİM SÜRECİNİN İÇİNDE YER
ALDIĞI ÖRGÜT VE ÖRGÜT KAPSAMI
- 4- ÖRGÜT SÜRECİ İÇİNDE İŞLEYEN
ÇALIŞMA DÜZENİ VEYA İŞİN YAPISI
- 5- ÖRGÜT DIŞINDA YER ALAN ÇEVRE İLE
ÖRGÜTÜN ETKİLEŞİMLERİ

İNSAN DAVRANIŞLARINI VE ÖRGÜTÜ ETKİLEYEN DEĞİŞKENLER

- - 1- BİREY ; Merkezi bir elemandır.
 - 2- GRUP ; Her grup bir çalışma grubunun üyesidir.
 - 3- ÖRGÜT ; Birey ve grup resmi bir örgüt yapısı içinde varlıklarını sürdürür.
 - 4- ÇEVRE ; Her örgüt onu saran dışsal bir çevrenin fonksiyonudur.

Çevre koşulları eğer bireyi olumsuz etkilediyse ve bireyin davranışları örgütün yapısına ters düşerse, yani örgüt kültürü ve çevre zıt bir durum oluşturursa oluşan uyumsuzluk sonucu örgütsel çatışmalar ve başarısızlıklar doğmaktadır.

DAVRANIŞ BİLİMLERİ VE DİSİPLİNLERARASI BİR YAKLAŞIM

Davranış, sosyal bilimler içinde üç temel disiplin çerçevesinde ele alınır.

- 1- PSİKOLOJİ
- 2- SOSYOLOJİ
- 3- ANTROPOLOJİ

- 4- POLİTİK BİLİMLER
- 5- EKONOMİ
- 6- YÖNETİM VE SOSYAL PSİKOLOJİ

- PSİKOLOJİ ; Bireylerin temel tutumları , kişilik özellikleri, algı , güdü ve davranışları üzerinde durur. Temel odağı insanı bir bütün olarak ele almasıdır.
- SOSYOLOJİ : Sosyal davranışlar, sosyal gruplar arasındaki ilişkiler toplumsal düzen ve insan ilişkileri konusunda odaklaşır. Temel ilgi alanı, toplumsal yapıların analiz ve yapılar arasındaki pozisyonlardır.
- ANTROPOLOJİ ; Daha çok insan ve insan davranışlarının bütün olarak incelenmesi üzerinde durur ve temel ilgi alanı insanın yarattığı kültür konusudur.
Örgütsel davranış açısından da ilgi alanı, kültür sistemleri, inançlar , gelenek ve görenek , grup ve toplum içindeki değer sistemleri, farklı kültürler arasındaki davranış biçimleri gibi konulardır.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞIN BEŞ TEMEL BAĞLACI

- 1- DİSİPLİNLERARASI BAĞLAÇ: Örgütsel davranış, disiplinlerarası bir yapıya sahiptir. Sosyal bilimler sosyoloji, antropoloji ve psikolojinin etkileri çok büyüktür.

2- BİLİMSEL YÖNTEM BAĞLACI: Örgütsel davranış bilimcileri örgüt konusundaki hipotezleri test etmek ve bunları doğrulamak amacıyla bilimsel yöntemi kullanırlar.

3- DURUMSALLIK BAĞLACI: “Bir şeye bağlı olma ve ona göre” bu cümle bazen araştırmacıları engelleyici olsa da örgütsel olayları anlamada ve geleceğe dönük tahminler yapmada önemli bir konudur ve buna durumsallık yaklaşımı denir.

Durumsallık yaklaşımında, hiçbir şeyin tek bir çözümü yoktur. Bir sorunla karşılaşıldığında bu durum en iyi biçimde analiz ve teşhis edilerek duruma uygun strateji ve çözümler geliştirilir.

- 4- ÇOK YÖNLÜ ANALİZ BAĞLACI : Üç düzeyde incelenir. – Bireysel – Takımsal - Örgütsel boyuttaki analizler .

5- AÇIK SİSTEM BAĞLACI: Yöneticiler, örgüt sistemine çevrelerindeki diğer sistemlerle ilişki içinde, bunlardan etkilenen ve aynı zamanda bu çevreyi etkileyen bir yapı içerisinden bakmalıdır. Örgüt, açık bir sistem olarak nitelendiğinde bu sistemin dışarıdan da bir takım kaynaklara ihtiyacı olduğu

(örneğin hammadde, işgücü, bilgi, finansal destek ve alet gibi) ifade edilmek istenir.

YÖNETİCİ VE İŞ TANIMI

- Yönetici ; insanları kullanarak işleri yaptıran ve yürüten kişidir.
Örgütler bilinçli bir biçimde koordine olmuş sosyal bilimlerdir.
- Örgütleri iki veya daha fazla kişiden oluşur ve sürekli olarak belirli fonksiyonları ortak amaç ve amaçlar doğrultusunda sürdürürler.
- Hizmet ve üretim amaçlı şirketlerin hepsi birer örgüttür.
- Örgütlerde çalışan bireylerin davranışlarını ve çalışmalarını yürüten belirli amaçlara ulaşmayı hedefleyenler yöneticilerdir.

○ YÖNETİMİN FONKSİYONLARI

- 1- PLANLAMA
- 2- ORGANİZASYON
- 3- YÜRÜTME
- 4- KOORDINASYON
- 5- KONTROL

YÖNETİCİNİN ROLLERİ (MINTZBERG)

1- BİREYLERARASI ROL: Örgüte başkanlık etme

Sembolik

Liderlik

İrtibat

2- BİLGİ ROLÜ ; Diğer şirketlerden bilgi toplama, yeni dergileri ve yazılanları okuma, diğer şirketlerin yaptıklarını öğrenme gibi görevleri vardır.

Dağıtıcılık

Konuşmacı

3- KARAR VERME ROLÜ ; Yatırımcılık, kaynak ayırma, görüşmeci ve sorun çözücü fonksiyonları yerine getirilir.

Girişimci

Sorun çözümleyici

Kaynak dağıtıcı

Müzakereci

YÖNETİCİNİN SAHİP OLMASI GEREKEN BİLGİ VE BECERİLER (ROBERT KATZ)

1- **TEKNİK BİLGİ:** Uzmanlık bilgisidir. Eğitim kanalıyla kazanılır

2- **İNSANLA İLGİLİ BİLGİ:** İnsanı güdülemek, anlamak, onlarla çalışmak, grup yaşantısını bilmek ile ilgili bilgi

3- **KAVRAMA İLE İLGİLİ BİLGİ VE BECERİSİ:** Yöneticilerin zeka yapısı açısından karmaşık olayların tasnifi, teşhisi ve çözümleyici bir beceriye gereksinimini ifade eder.

KÜRESELLEŞME VE KÜRESEL YÖNETİCİNİN DEĐİŐEN ROLLERİ

- Çağımızda yönetimi güncel ve karmaşık hale getiren en önemli olgu küreselleşmedir.
- Küreselleşme, en basit bir biçimde dünyadaki örgüt ve insanların birbirleriyle bağlanmasıdır.
- Kültüre uyum küresel ekonomide başarı için en önemli etken olmaktadır.

YÖNETİCİLERİN KÜLTÜR İÇİNDEKİ FARKLILIKLARI ÖĞRENME VE ONLARLA MÜCADELE EDİP YÖNETME NEDENLERİ

1- YARATICILIĞI ARTTIRMAK

2- ESNEKLİK: Farklı bakış açılarına sahip örgütler daha esnek bir örgüt yapısına sahip olup, çevrenin değişik taleplerine daha uygun cevaplar verebilmektedir.

3- YENİ ÜYELER ALMA

4- PAZARLAMA

5- MALİYETİ AZALTMA: Farklı kültürden gelen insanlarla olumlu bakış açıları ile çalışanların işten ayrılma işe gelmeme ve iş değiştirme oranları azaldığından maliyetler azalır.

Başarılı bir küresel yönetici kozmopolit olmalı, ben merkezietçi (etnocentrik) olmamalı, farklı kültürden gelen insanlara açık ve esnek olmalı, onları kategorileştirmeyip dışlamamalıdır

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞTA KAVRAMLAR

- **Sezgi:** Araştırma ile desteklenmesi gerekmeyen içten geçen his
- **Sistemli çalışma:** Tutarlılık. Bilimsel kanıtlara dayanarak neden sonuç ilişkisini bulmak ve sonuç çıkarmak amacı ile ilişkilere bakmak
- **Kanıt dayalılık:** Yönetimle ilgili kararları mevcut en iyi bilimsel kararlara dayandırma

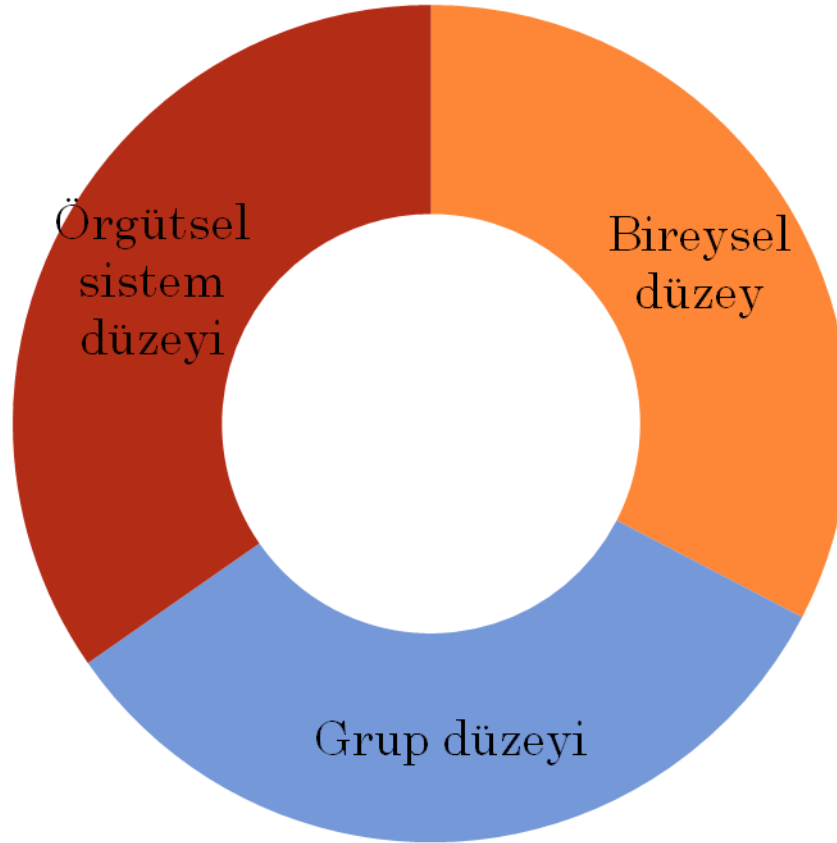
ÖRGÜTSEL DAVRANIŞTA OLAN BİRKAÇ DEĞİŞMEZ DOĞRU !!!

- İnsanlar birbirinin aynı değildir
- Kesin cümleler doğru olmayabilir
- Düz mantık insan davranışlarını açıklayamaz
- İnsanlar karmaşık ve çetrefillidir.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞI BEKLEYEN ZORLUK VE FIRSATLAR

- Ekonomik baskılara yanıt verebilmek
- Küreselleşme ile uyum sağlamak
- İşgücü çeşitliliğinin yönetimi
- Müşteri hizmetlerinin iyileştirilmesi
- Yenilik ve değişimin teşvik edilmesi
- Gelip geçicilik ile başa çıkmak
- Ağlar ile bağlanmış kuruluşlarda çalışmak
- Çalışanların iş-yaşam dengelerini kurmalarına yardımcı olmak
- Pozitif bir çalışma ortamı yaratmak
- Etik davranışın geliştirilmesi

TEMEL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ MODELİ

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ ARAŞTIRMALARINDA BAĞIMLI DEĞİŞKENLER

- Üretkenlik
- İşe devamsızlık
- İş gücü devir oranı
- İşyerinde sergilenen sapkın davranışlar
- Örgütsel vatandaşlık davranışı
- İş tatmini

- Örgütsel davranış disiplininde kestirme çözümler yoktur !!!!!
- “Örgütsel davranış, davranış ile ilgili tahminleri sezgilere değil, sistematik çalışmalara dayandırır”.